



Sveriges lantbruksuniversitet  
Swedish University of Agricultural Sciences

Miljödatastöd  
Leif Hallbäcken

[DOKUMENTTYP]  
2016-01-31

## Verksamhetsberättelse Miljödatastöd 2015

### Innehåll

|   |   |
|---|---|
| 1. Kontakter, verksamhetsstöd och kvalitetsarbete .....                                 | 2 |
| 2. Utveckling av datavärdskap och system för datahantering.....                         | 3 |
| 3. Metadatahantering med speciell hänsyn till geodatasamverkan, Inspire och TILDA. .... | 3 |
| 4. Mallar, riktlinjer och modeller .....  | 4 |
| 5. Tekniskt stöd.....   | 4 |
| 6. Internt arbete .....   | 5 |

## 1. Kontakter, verksamhetsstöd och kvalitetsarbete

Under året har diverse kontakter skett externt med olika myndigheter och internt inom SLU, vilket inneburit informations spridning om Miljödatastöds (MDS) verksamhet samt möten av konsultativ karaktär rörande datahantering med verksamheter inom främst Foma och tillhörande stödverksamheter.

Kontinuerligt har getts stöd till projektledare för olika Fomaprojekt i t.ex. kontakter mot IT-enheten i olika genomförandeprojekt för presentation av data.

Träffar inom ramen för 'tekniskt forum' för personal som jobbar med datahantering på olika sätt har fortsatt som tidigare år i Umeå.

Fortsatt har som tidigare år arbetet med att leda och delta i SRH:s utskott för systemutveckling (delas lika mellan med institutionen och MDS). MDS har inbjudits och deltar löpande i Foman-S verksamhet och vid enstaka möten vid Foman-NL.

Genomfört kvalitetsarbete under året samt MDS rekommendation för fortsatt arbete 2016 redovisas i en årlig kvalitetsrapport, som finns tillgänglig på Miljödatastöds webbplats. Slutsatserna från arbetet 2015 är följande:

1. Under året har kvalitetsarbetet introducerats i ytterligare 25 stycken Foma-verksamheter. Totalt deltar 73 verksamheter.
2. I knappt hälften (ca 40 procent) av de självvärderade processerna är aktuell status kvalitetsnivå I eller högre. Det innebär att på samma sätt som för 2014 så är i över hälften undersökta verksamheter den aktuella kvaliteten i datahanteringen okänd i varje fall i termer av kvalitetsguidens krav.
3. Samtliga SLU:s fyra datavårdskap har ett pågående kvalitetsarbete. Datavårdskapet Fisk är uppdelat på tre enskilda datahanteringsverksamheter varför man kan säga att datavårdskapen i dagens organisation omfattar totalt sex datahanteringsverksamheter. Två av dessa uppfyller samtliga krav och är klara med åtgärdsarbetet.
4. Sammantaget uppfyller endast fem verksamheter samtliga interna och externa krav för alla processer i sin datahantering, dock är kravet att samtliga verksamheter uppfyller detta senast den 31/12-17.
5. Arbetet har i de flesta fall förlöpt väl under året, men i 16 av 73 verksamheter (20%) har det varit ytterst svårt att avsätta tid för möten och initiering av arbetet.

6. Eftersom inte samtliga verksamheter vilka identifierats att göra kvalitetsarbete har genomfört självvärdering och planerat för ev. åtgärder senast 31/12-15, så uppfylls ej delmål 1 i SLU:s miljöarbete för Foma.

Löpande kontakter har hållits med informationssäkerhetschef, miljöchefen samt juridik och arkivfunktionen för kunskapsutbyte rörande informationshantering och harmonisering av rutiner.

För att effektivisera utförandet av självvärdering, upprätta olika planeringsdokument samt göra uppföljning i kvalitetsarbetet i Fomas datahantering har webbplatsen i Sharepoint utvecklats ytterligare. Statistik över deltagande och genomförande av kvalitetsarbetet utgör från och med 2015 underlag till uppföljning av SLU:s miljömål för Foma, vilken tillhandahålls SLU:s miljöchef.

## 2. Utveckling av datavårdskap och system för datahantering.

Miljödatastöd har under året deltagit i olika aktiviteter internt och externt inom det pågående samverkansarbetet med NV och HaV för att få till stånd nya reviderade avtal för SLU:s befintliga datavårdskap (Jordbruksmark, Sjöar och vattendrag, Arter och Fisk) samt eventuellt ytterligare datavårdskap för att hantera data som ännu inte är kopplat till något datavårdskap sk. hemlösa data (t.ex. NILS, Markinventeringen, Integrated monitoring).

Arbete med data från den nationella jordartskarteringen att migrera och göra data tillgängligt i informationssystemet Miljödata-MVM har slutförts under året och arbetet fortsätter i förvaltningsfas. Under året har stöd till projektledaren och förvaltningsgruppen för Skogsskada fortskridit och glädjande har en ny uppdaterad version av systemet driftsatts. En viktig del av det fortsatta arbetet är att bredda användning av systemet Skogsskada och då särskilt för Skogsstyrelsen. Påbörjat arbete med andra informationssystem beräknas fortgå under 2016 (GISMO-DB samt Jordbruksvatten).

## 3. Metadatahantering med speciell hänsyn till geodatasamverkan, Inspire och TILDA.

I december 2013 levererade SLU som informationsansvarig myndighet, planenligt enligt Inspirekrav, metainformation till geoportalen.se för Riksskogstaxeringen. Arbetet att ta fram denna information har letts av Miljödatastöd och genomförts i samverkan med SLU:s Gis-stöd, ansvarig institution (SRH) samt konsultstöd (Metria). I delar har arbetet fortsatt även under 2015: den befintliga datamängden från Riksskogstaxeringen och

tillhörande metadata har uppdaterats, samt fortsatt dialog angående harmonisering av Riksskogstaxeringens data som ska vara klart 2020.

I övrigt har som tidigare år skett deltagande tillsammans med Fomakansliet i arbetet med nationell geodatasamverkan och myndigheter i frågor kopplade till detta vilket också omfattat visst utredningsarbete om informationsansvar enligt SOIL-temat. Under året har SLU fått besked om att vi kan publicera data som ”öppna data” i Geodataportalen. Sålunda påbörjades diskussioner om att SLU bör nyttja detta ”spår” i geodataportalen och om vilka verksamheter som är mogna/aktuella.

Under året har arbetet i den interna arbetsgrupp för ’Öppna data’ fortsatt (MDS, kommunikationsavdelningen och Fomakansliet). Syftet är att gemensamt undersöka verktyg och ta fram handlingsplan för att öka möjligheterna att bättre kunna marknadsföra SLU:s Fomadata som ’Öppna data’. Under året har en webbsida etablerats för SLU:s öppna data och SLU:s har fått klartecken för denna i Vinnovas PSI-datakollen. MDS, kommunikationsavdelningen och Fomakansliet samordnar under året SLU:s deltagande i Hackaton 2016 som Partner.

Vad gäller arbete för utveckling av plattform för hantering av metadata och tillgängliggörande samt arkivering av Foma-data har MDS fortsatt deltagit i styrgrupp och projektgrupp i det universitetsövergripande TILDA-projektet.

## 4. Mallar, riktlinjer och modeller

Arbetet med att ta fram riktlinjer och införa rutiner för förvaltning och systemutveckling har även under 2015 varit fortsatt lågintensivt. Arbetsgruppen för arbete med sådana gemensamma frågor har varit vilande. I de fall frågor inkommit rörande förvaltning av datahanteringsystem så har det bedömts varit helt tillräckligt att hänvisa till de funktioner inom SLU där sådant utvecklings- eller förvaltningsarbete pågår.

## 5. Tekniskt stöd

Det tekniska ramverk som på uppdrag av den tidigare dataplattformen MVM tagits fram av IT-enheten för drift av några äldre informationssystem har blivit fortsatt förvaltat av IT-avdelningen: Mark- o grödoinventeringen (inst. f. mark och miljö), Växtskyddsmedel i miljön (inst. f. mark och miljö). MDS kvarstår som avtalstecknare av det tekniska ramverket TRAMAS, men kostnader för drift och förvaltning täcks av verksamheten.

## 6. Internt arbete

Planering, styrning och uppföljning samt upprättande av årlig verksamhetsplan, verksamhetsberättelse, kvalitetsrapport samt underlag för utvärdering av Miljödatastöds verksamhet. Inför verksamhetsåret 2015 uttryckte styrgruppen (Fomars utskott för Gis- och Miljödatastöd) att MDS arbete i största möjliga utsträckning skulle prioriteras på verksamhetsdelarna (pkt.1-3 ovan), och mellan dessa särskilt datahanteringsverksamheten/stöd till datavårdskap (pkt 2). Utfall har skett enligt följande (2,5 tjänst):

| <b>Verksamhetsdel</b>  | <b>Planerat arbete (% av tillgänglig tid)</b> | <b>Utfört arbete (% av tillgänglig tid)</b> |
|--|---|---|
| 1. Kontakter, verksamhetsstöd och kvalitetsarbete                              | 42  | 35  |
| 2. Utveckling datavårdskap och system för datahantering.                       | 31  | 44  |
| 3. Metadatahantering med spec hänsyn till geodatasamverkan, Inspire och TILDA. | 21  | 13  |